گردشگری

حضور پررنگ ایران در اکسپو دبی

پاویون گردشگری جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان درگاه ورودی کشور در نمایشگاه اکسپو دبی به‌شمار می‌آید که قرار است از ۹ مهر ۱۴۰۰ لغایت ۱۱ فروردین ۱۴۰۱ در شهر دبی کشور امارات برگزار شود. این پاویون در متراژی بالغ بر ۲۰۰۰ مترمربع از ۹ بخش یا بلوک تشکیل شده و بلوک پاویون گردشگری در متراژ ۵۷ مترمربع، اولین بلوک و محل ورود به سایر پاویون‌هاست؛ طوری که بازدیدکنندگان به‌منظور مشاهده سایر بخش‌های غرفه ایران باید از بلوک گردشگری وارد شوند. معاون گردشگری با بیان این اطلاعات گفت: ادارات کل استانی شرکت‌کننده در اکسپو دبی ۲۰۲۱ در تلاش باشند تا با ارائه برنامه‌های باکیفیت و تمرکز بر اطمینان‌بخشی و متقاعدسازی، ضمن ایجاد امکان معرفی شایسته جمهوری اسلامی ایران، زمینه ورود گردشگران به کشور را در آینده‌ای نزدیک فراهم آورند. معاون گردشگری در تشریح خدمات گردشگری نوین در غرفه موردنظر گفت: در فضای پاویون گردشگری با استفاده از پروژکتور ۳۶۰ درجه و تصاویری که با همین نوع دوربین‌ها گرفته می‌شود، فضای دورتادور را تصاویر پر می‌کند. به عنوان مثال اگر کاخ گلستان را در نظر بگیریم، بازدیدکننده خود را در داخل کاخ گلستان می‌بیند و برای این‌که فضا بیشتر القا شود از عطرهایی که قابل استشمام و با فضای آنجا یکی هستند نیز استفاده می‌شود. هر بازدیدکننده‌ای که وارد پاویون گردشگری می‌شود بلافاصله با یک اپلیکیشن پیامی به او مبنی بر خوشامدگویی ارسال می‌شود و اعلام می‌کند برای اطلاعات بیشتر می‌تواند نرم‌افزاری را که لینکش فرستاده شده آپلود کند و درصورت انجام آن وارد فضای مجازی پاویون گردشگری قرار گیرد. ۱۹۸ کشور حاضر در این رویداد مهم بین‌المللی علاوه بر معرفی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کنونی خود، آینده و چشم‌انداز روشن کشورشان را نیز معرفی می‌کنند./جام جم‌دیلی

توجه به اقتصاد گردشگری خراسان جنوبی

خوشبختانه سفرهای استانی رئیس جمهور با اتفاق مثبتی همراه شده که قابل تامل است و آن رویکرد جامع ایشان و ارائه راهکار برای رفع مشکلات از طریق همه ظرفیت‌های استانی ازجمله ظرفیت بزرگ گردشگری و کمک گرفتن از این ظرفیت عظیم برای رونق اقتصادی استان‌هاست. رئیسی در سفر استانی خود به خراسان جنوبی و در جمع مردم طبس هم به این مهم اشاره کرد و گفت توجه به اقتصاد گردشگری موجب ایجاد اشتغال و رونق وضع موجود می‌شود. رئیس جمهور در سخنان خود به حرم حضرت حسین بن موسی‌الکاظم(ع) هم به عنوان یک جاذبه مذهبی که زائران و مشتاقان زیادی دارد اشاره کرد. خراسان جنوبی گرچه تاکنون نتوانسته خود را به خوبی سایر استان‌های گردشگرپذیر معرفی کند اما ظرفیت‌های گردشگری متعدد، متنوع و ویژه‌ای در هر سه بخش، طبیعی، تاریخی و مذهبی دارد؛ ازجمله دره کال جنی، چشمه مرتضی‌علی، باغ گلشن، روستای ازمیغان، روستای اصفهک و سد شاه‌عباسی که همه در جذابیت سرآمد هستند./جام جم‌دیلی

گفته می‌شود از سال گذشته ۱۰ هزار تن خرما روی دست کارگاه‌داران خوزستانی مانده است

عکس: ایرنا

گزارشی از مشکلات کارخانه‌داران بسته‌بندی و فرآوری خرما در خوزستان

شیرین بی خریدار

زینب مرزوقی

جام جم خوزستان

نام خوزستان که می‌آید حتما ذهن‌تان پر می‌کشد سمت صنایع نفت و گاز و کارون و هورالعظیم اما اینها همه دارایی این سرزمین نیست و خوزستان برند و نشان بزرگ دیگری هم دارد که نامش با نام آنها گره خورده است. نخل و نخلستان و خرما، واژگانی هستند که از دیرباز در دیوان خوزستان برای خود جا و جایگاهی داشته‌اند و حتی در دوران دفاع مقدس هم بسیار از آنها یاد شده است به‌ویژه از نخل‌های بی‌سر استان.

خرما از محصولات مهم صادراتی ایران است و از تولیدات مهم خوزستان. این محصول درگذشته به‌دلیل بسته‌بندی نامناسب، جایگاه چندانی در سبد صادراتی نداشت اما خوشبختانه از چند دهه پیش بخش خصوصی با ایجاد کارگاه‌های بسته‌بندی خرما، پای کار آمد و ورودش به حمایت از باغدار، ایجاد اشتغال، گردش سرمایه و ارزآوری برای کشور منجر شد. این حرکت مثبت اما چند سالی است با چالش‌های بزرگی مواجه شده و در شرایط دشوار اقتصادی کنونی و نبود حمایت دولتی، کارگاه‌های ایجاد شده یکی یکی در حال ورشکستگی، تحمل ضرر و زیان هنگفت و تعطیلی و خروج از بازار کسب و کار فرآوری خرما هستند.

بیشترین محصول خرمای خوزستان در آبادان، خرمشهر، شادگان، کارون، اروندکنار و بهبهان تولید می‌شود و از بین آنها بالاترین سطح زیرکشت نخیلات با دومیلیون و ۵۰۰ نفر نخل متعلق به شهرستان شادگان است. براساس آمار ارائه شده از سوی رئیس جهاد کشاورزی خوزستان در اردیبهشت سال گذشته، ۴۰ هزار نفر در حوزه خرما و فرآورده‌های وابسته به آن مشغول کارند. در خوزستان ۶۵ کارگاه تولید خرما وجود دارد که از این تعداد ۳۵ کارگاه در شهرستان شادگان و بقیه در آبادان، خرمشهر، ماهشهر و بهبهان هستند. حالا در کنار کم آبی و تشنگی نخلستان‌های استان، غم رکود و تعطیلی این کارگاه‌ها هم به گوش می‌رسد.

میرهاشمی: بعضا مجبور می‌شویم خرما را به یکی از کشورهایی که ما را تحریم نکرده، صادر کنیم و سپس با تعویض کارتن‌ها و تغییر نام کشور مقصد، تحریم را دور بزنیم

امان از نوسانات ارزی

احمد میرهاشمی از سال ۶۵ تا امروز در بازار فرآوری و بسته بندی خرما در شهرستان شادگان مشغول کار است. او که معاون اتحادیه خشکبار خوزستان است در گفت‌وگو با جام جم درباره وضعیت کارگاه‌داران خرما در دو دهه اخیر می‌گوید تا سال ۷۹ کارگاه‌داران وضعیت مطلوبی داشتند و کشاورزان محصول خود را راحت به کارگاه‌ها تحویل می‌دادند. کارگاه‌داران نیز محصول را بسته‌بندی و با صادرات به خارج از کشور به مرور هزینه خرید خرما را به کشاورزان پرداخت می‌کردند. به این ترتیب هر دو قشر کشاورزان و کارگاه‌داران نفع خود را می‌بردند و راضی بودند اما در چند سال گذشته که نوسان دلار روزانه است، نمی‌دانیم خرما را باید با چه نرخی برای صادرات حساب کرد و برای همین مجبور شده‌ایم این محصول را بیشتر از نرخ تعیین شده هر یک کیلو خرما از کشاورز بخریم و همین کار به خودی خود هزینه اضافی بر دوش کارگاه‌دار می‌گذارد.

تلخکامی کرونایی

معاون اتحادیه خشکبار خوزستان می‌افزاید: از سوی دیگر به دلیل شیوع کرونا و تعطیلی کار، از سال گذشته ۱۰ هزار تن خرما روی دست کارگاه‌داران خوزستانی مانده است و در موردی یکی از کارگاه‌داران خرما تمام ۱۴۰۰ تن خرمای خریداری شده‌اش را از سال گذشته همچنان نتوانسته به فروش برساند.

دولت، کمرمان را شکست

میرهاشمی با اشاره به تاریخچه ورود بخش تعاونی به خرید خرما، حکایت پردردی را از آنچه بر این بخش گذشته و از ورود دولت به چرخه خرید و فروش خرما، عنوان می‌کند: در سال ۸۱ تا ۸۳ وقتی بخش تعاونی در خرید خرما ورود کرد، چند هزارتن خرما بدون فروش ماند و کارگرها در سال فقط چند ماه مشغول به کار بودند. نهایتا در سال ۸۴ از جهادکشاورزی استان درخواست کردیم تا دولت یک قیمت مشخص تعیین کند اما در خرید خرما از سمت دولت اقدامی صورت نگیرد. از سوی دیگر ما نیز تعهد دادیم تا تمام حجم خرما را از باغداران خریداری کنیم. دولت هم برای جبران اعلام کرد به‌منظور پرداخت نقدی هزینه خرما به کشاورز، به کارگاه‌داران تسهیلاتی با ۶ درصد سود اعطا خواهد کرد. هنگامی که کارگاه‌داران در پایان سال قصد دریافت تسهیلات را داشتند، بانک اعلام کرد دولت به تعهد خود پایبند نبوده و سود این تسهیلات ۱۴ درصد است. با وجود شکایت و پیگیری اما همین ۱۴ درصد تبدیل به ۲۶ درصد سود شد و به مرور زمان تا امروز به چیزی حدود ۵۰ درصد سود رسیده است.

برخی به خاک سیاه نشستند

معاون اتحادیه خشکبار خوزستان به تبعات تلخی که سود بالای این تسهیلات به دنبال داشت اشاره کرده و می‌افزاید: بعضی‌ها مجبور به تعطیلی کارگاه خود شدند و برخی دیگر برای تسویه، خانه‌هایشان را فروختند. تعدادی هنوز که هنوز است بدهکار بانک هستند. همین اتفاق باعث رکود عظیمی در کار شد. در دو سال اخیر نیز درگیری با کرونا و افزایش و نوسان قیمت دلار باعث دلسردی کارگاه‌داران شده است؛ تا جایی که بسیاری از کارگاه‌ها امسال رغبتی برای خرید خرما ندارند چراکه خرید سال گذشته‌شان هنوز به فروش نرفته است.

دقیق‌تر بگوییم دولت در ۱۴ سال اخیر فقط یک بار تصمیم گرفت با پرداخت تسهیلات از ما حمایت کند، که با همان تسهیلات هم هزار و یک مشکل و دردسر برایمان ایجاد کرد. حالا فقط همین کارگاه برای برخی‌هایمان باقی مانده و کارگاه هم چیزی نیست که بشود آن را نصف و تقسیم کرد و بخشی از آن را در ازای قرض‌ها پرداخت کرد.

شکست، فرجامی که در انتظار ماست

تحریم‌ها از یک سو و افزایش هزینه‌های بسته‌بندی و صادرات از دیگرسو شرایط صادرات خرمای امسال را سخت و پیچیده کرده است. معاون اتحادیه خرمداران خوزستان دراین‌باره می‌گوید: در سال‌های گذشته کارگاه‌داران سالی ۷۰ الی ۸۰ میلیون دلار ارزآوری برای کشور داشتند اما امسال دیگر توان صادرات نداریم، چراکه از قیمت کارتن‌های بسته‌بندی گرفته تا قیمت خرید خرما، نایلون، شیره خرما و ترانزیت‌ها همه صعودی بوده و دولت هم هیچ ابتکار عملی برای حمایت از کارگاه‌داران نداشته است. علاوه براینها تحریم‌ها نیز سبب شده نتوانیم به بسیاری از کشورها مانند کانادا صادرات داشته باشیم.

میرهاشمی دشواری‌های صادرات در شرایط تحریم را این‌گونه توضیح می‌دهد: برای یک کانکس خرما باید نزدیک به چند صد صفحه تعهد و شفافیت مالی امضا کرد تا برای مثال ثابت کنیم هیچ‌یک از بستگان‌مان در فهرست افراد تحریم‌شده نیستند. بعضا مجبور می‌شویم خرمای استان را به یکی از کشورهایی که ما را تحریم نکرده، صادر کنیم و سپس با تعویض کارتن‌ها و تغییر نام کشور مقصد، تحریم را دور بزنیم. سال گذشته برای تعامل اقتصادی به کشور الجزایر رفتیم. در الجزایر به کارگاه‌داران وام با بهره ۳ درصدی و ۷ سال تنفس می‌دهند. با چنین حمایت‌هایی واضح است که ما در بازار جهانی شکست می‌خوریم.

طبق خواست ما تصمیم‌گیری نمی‌شود

اگرچه فعالان حوزه خرما چه در بخش تولید و چه فروش و صادرات و کارآفرینی معتقدند از حمایت‌های مناسب دولتی برخوردار نبوده‌اند، اما سیدعباس موسوی، مدیر صنایع کشاورزی جهادکشاورزی خوزستان به جام جم می‌گوید تا همین امروز، کارگاه‌داران خرما هم برای احداث و هم سرمایه در گردش هرکدام به‌طور جداگانه حمایت شده‌اند و تسهیلات به آنها تعلق گرفته است. موسوی عنوان می‌کند: تسهیلات احداث هر کارگاه بستگی به ظرفیت موجود و مبلغ پرداخت‌شده دارد و عمدتا شش‌ماه تا یک‌سال است و بازپرداخت سرمایه در گردش که مختص خرید محصول است، یک الی دو ماه و مشکلی در اعطای تسهیلات وجود ندارد مگر این‌که خود کارخانه‌دار بدهکار بانک باشد و در پرداخت مشکل داشته باشد.

موسوی در پاسخ به تفاوت سود تسهیلات و زمان بازپرداخت آن در ایران و سایر کشورهای جهان هم می‌گوید: ما را برای زندگی به کشورهای دیگر ببرند تا مثل همان کشورها نیز تسهیلات بدهیم. ما در ایران در شرایط خاصی قرار داریم و تسهیلاتی که اعطا می‌شود برای همه یکسان است و سودی که برای تسهیلات تعلق می‌گیرد دست ما نیست.

مدیر صنایع کشاورزی درباره درخواست دریافت تسهیلات کم‌سود برای کارگاه‌های خرما هم این‌گونه توضیح می‌دهد: ما در سطح وزارت به‌عنوان دغدغه این مسأله را مطرح می‌کنیم که اگر بخواهیم کارگاه‌هایمان در شرایط اقتصادی موجود همچنان سرپا باشند؛ باید تسهیلات بهتری به آنها تعلق بگیرد اما این تنها یک درخواست است و طبق پیشنهاد ما برای اعطای تسهیلات تصمیم‌گیری نمی‌شود.

حکایت بانویی که با جسارت پا به میدان نوآوری گذاشت

از بحث مشکلات خرید و فروش و صادرات داخلی و خارجی خرما که بگذریم، این محصول فرآورده‌هایی دارد که در صورت توجه و ایجاد آنها می‌شود کمک بزرگی به خرمادارانی کرد که خرما روی دست‌شان مانده است.

یکی از مشتقات محبوب این محصول، شیره خرماست که طرفداران خاص و بازار فروش خودش را دارد. به‌رغم وجود انواع خرما در درجه‌بندی‌های مختلف اما هیچ کارگاه یا کارخانه شیره‌گیری خرما در خوزستان وجود ندارد و حتی کارگاه‌داران خرما نیز راغب به ورود به بخش شیره‌گیری از این محصول نیستند چرا که به زعم آنها بازاریابی و فروش این محصول در خوزستان نیازمند بازه زمانی چندساله است و ریسک‌پذیری زیادی دارد که هرکسی حاضر به سرمایه‌گذاری در آن نیست.

طیبه شاه‌ولی، بانوی کارآفرین خوزستانی است که تا سال ۹۸ در بخش فرآوری و بسته‌بندی خرما فعالیت می‌کرد، اما از سال ۹۹ تصمیم گرفت تا نوع جدیدی از شیره را برای بسته‌بندی‌های خرما تولید کند. او به ما می‌گوید به‌طور معمول در بسته‌بندی‌های خرما از شیره نبات که از ضایعات نبات و به صورت شربت گرفته می‌شود، استفاده می‌شود که در نوع خودش برای سلامتی مضر است اما شیره جایگزین او از کاراملی ساخته می‌شود و از شیره موجود در بازار سالم‌تر است. تولید این شیره ایده خودش بود و به فکر تولید انبوه آن هم افتاد.

او که تجربه شرکت در برنامه میدون شبکه سه سیما را نیز دارد، می‌افزاید: پس از شرکت در برنامه میدون و برنده شدن، وام یک میلیارد تومانی به من اعطا شد اما صندوق کارآفرینی امید پس از پرداخت ۶۳۰ میلیون تومان از وام، باقی وام را به من پرداخت نکرد و همچنان وامم بلاتکلیف باقی مانده است.

شاه‌ولی درعین حال یادآور می‌شود که پس از رونمایی محصولم در جشنواره ملی بوشهر، اتاق بازرگانی این استان در نامه‌ای خطاب به تمام کارگاه‌های فرآوری و بسته‌بندی خرما محصولم را به‌عنوان محصول جایگزین شیره نبات برای بسته‌بندی معرفی کرد و این آغاز همکاری من با کارخانه‌های بسته‌بندی خرما در بوشهر بود. او که حالا تصمیم دارد پس از تسویه وام‌های خود، کارخانه‌اش را به بوشهر منتقل کند می‌گوید: یکی از مواد اولیه محصولم کارامل است و کارامل از شکر به‌دست می‌آید. برای خرید شکر در چند ماهی که در بازار بود، به هر مسؤولی متوسل شدم تا برای خرید شکر به من کمک کند اما مشکلم را حل نکردند و خودم به تنهایی مجبور به تهیه مواد اولیه‌ام شدم. تولید ماهانه‌ام به‌دلیل موجود نبودن مواد اولیه در بازار تنها ۱۰ تن است و بدون شک اگر حمایت می‌شدم، تولید روزانه‌ام به ۱۰ تن می‌رسید.

از کارآفرین‌ها حمایت کنید

ورود او به این بخش جدید که همراه با ریسک و خطر هم بود ضررهای مادی هنگفتی به همراه داشت، طوری که در سال ۹۸ برای هزینه‌های لازم کارخانه، مجبور به فروختن خانه‌اش و متحمل ضرر ۵۰۰ میلیون تومانی شد.

این بانوی کارآفرین می‌گوید عناوین و لوح تقدیرها به درد کارآفرینان نمی‌خورد و کارآفرینان در خوزستان به حمایت‌های مسؤولان و اصلاح قوانین موجود در تسهیلات نیاز دارند.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۶۰۲۰

جدول عادی

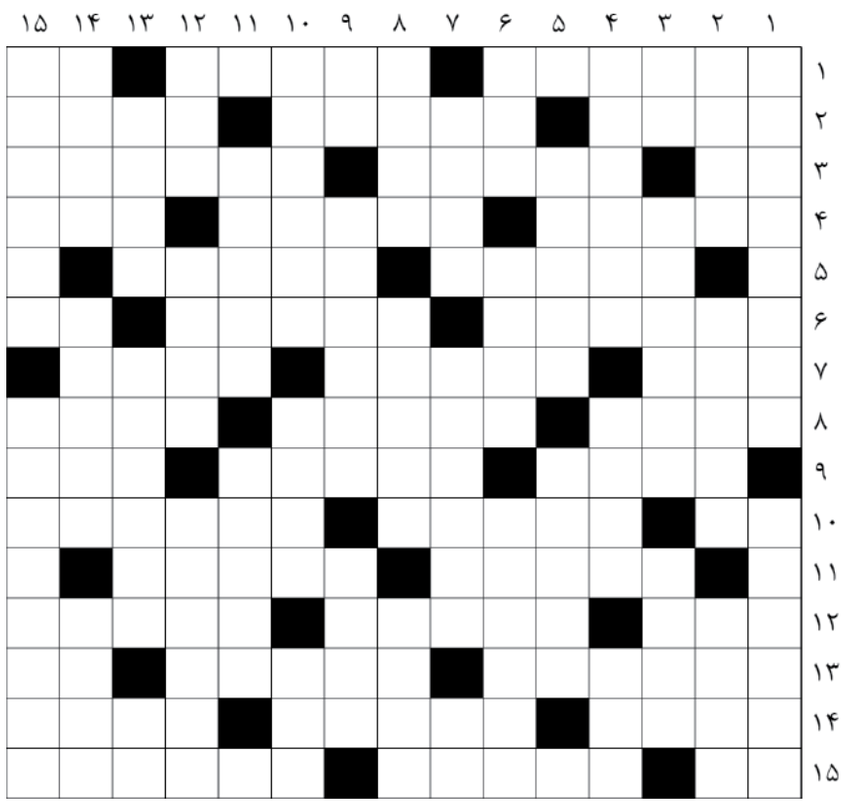

افقی: ۱) فرار کردن- فیلم کابویی- آقای آلمانی ۲) بزرگ‌تر- کار افتخارآفرین و شجاعانه- هوای گرفته ۳) ساز تنهایی- سال پرباران- هفتاد و هفتمین سوره ۴) آب‌ورز- ملاطی از خاکستر و آهك- نام ۵) فرزند کیومرث، نخستین شاه ایران- آسودگی ۶) واحد اندازه‌گیری طول‌های بسیار کوچك- زیاد کردن تعداد چیزی- دفاع فوتبال ۷) یك حرف و سه حرف- زیبایی- سمت راست ۸) سوره چهل و سوم قرآن- زهر خورده- قهوه‌خانه فرنگی ۹) قوم مغول- نوعی پارچه نخی ظریف- لوازم منزل ۱۰) شکم‌بند طبی- لاستیك جاده‌های برفی- سرافراز ۱۱) درختی جنگلی- خوراك مجردی ۱۲) اگرچه- مدارك- آتیه ۱۳) همسایگی- جانور خیالی ترسناك- تخم‌مرغ خارجی ۱۴) میانجی- از علائم نگارشی- نوعی زردآلو ۱۵) ای پادشه خوبان داد از... تنهایی- موسیقیدان عصر ساسانی- زادگاه دکتر شریعتی.

عمودی: ۱) محصل مدرسه- سبکی در نگارگری ایرانی ۲) محکم و استوار- دراز کردن- افسار ۳) پروردگار- گروه محافظ مقام‌های بلندپایه- توبه‌کننده ۴) شامل همه- سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی- میهن ۵) آفرین فرنگی- چهره ۶) شوم- ستاره‌شناس- شدیدترین آسیب اسکلتی ۷) نقاب- ظرف چایخوری- بله انگلیسی ۸) بلندمرتبه- لقب رستم دستان- خواهش‌های نفسانی ۹) چاشنی غذایی- دستگاهی برای انجام واکنش‌های هسته‌ای- همنشین ۱۰) پادشاه دیوبند پیشدادی- از پیامبران اولوالعزم- پندار ۱۱) رئیس جمهور شهید- معمولی ۱۲) مردم- بازسازی- غذای اصیل و سنتی اصفهان ۱۳) نام چند تن از پادشاهان اشکانی بود- حروف ادغام- درخت زبان‌گنجشك ۱۴) واهمه- اساس- ثروتمند ۱۵) موزون- محزون.

جدول ویژه

افقی: ۱) بلبل- تصنیفی زیبا و ماندگار ساخته علی‌اکبر شیدا- حرف همراهی عرب ۲) چند رئیس- نژاد مردم پرو- صبرو تحمل ۳) گشاده- نام دو تن از پادشاهان مجارستان بود- دیاگرام ۴) شماتت- حیات- فاعل ۵) خطاب مردان ترکیه- محکمه باطنی ۶) اتوماتیك- آگاه و بیدار- پیشوند سلب ۷) متر انگشتی- آلوده به ننگ- سراینده منظومه افسانه ۸) سرباز نیروی دریایی- حالتی در شروع بازی شطرنج- جلگه پهناور در نواحی نیمه خشك ۹) شیر درنده- فیلمی دیدنی به کارگردانی ویلیام وایلر- هراس ۱۰) گنده- پاویون- نام سابق کرمان ۱۱) ماورا- از الفبای زبان یونانی ۱۲) تاریکی- کارگردان فیلم دخترلر- چرخش ۱۳) از باشگاه‌های فوتبال انگلیس- حزب سیاسی کوچك و بی‌اهمیت- معاون هیتلر ۱۴) دمل چرکی- ملاطی از خاکستر و آهك- فیلمی ساخته داریوش مهرجویی ۱۵) راندن مزاحم- درد و رنج- تحت‌تأثیر حرف‌های دیگران است.

عمودی: ۱) نمایشنامه‌ای تراژیك نوشته گارسیا لورکا- پدیده‌ای خطرناك که با توفان‌های تندری همراه است ۲) رشته باریك و دراز- زیبایی- گیاه ساده تك‌سلولی ۳) دست شکسته!- محل تولد- نمابر ۴) جدایی‌ناپذیر- پدر عمار- قیمت ۵) گیاهی از خانواده اسفناج- جملگی ۶) درختی با دانه‌های روغن- مکث- از فلاسفه قرن نوزدهم و نویسنده اصول علوم اجتماعی ۷) نوعی مسلسل دستی- توری سیمی مقاوم در برابر خوردگی- اشاره به دور ۸) دانه‌های خوراکی- شکوه و جلال- باران منجمد ۹) تنها- روز پایتخت- کرمینه ۱۰) جشن سال نوچینی- ورزش آرامش‌بخش- نشاط ۱۱) عرصه- رهگذر ۱۲) بالیدن- شعبه‌ای از نژاد سفید- مایعی برای خوشبو کردن صورت و بدن ۱۳) زادگاه عطار- عضو محاکم عالی- تیر پیکاندار ۱۴) وسط- انباره- دست‌آموز ۱۵) زبان یهود- تابلویی مشهور اثر رنه ماگریت بلژیکی.

حل جدول عادی شماره ۶۰۱۹

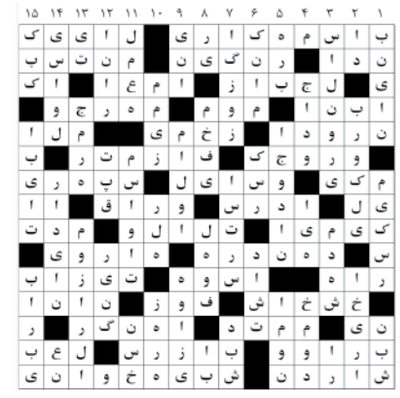
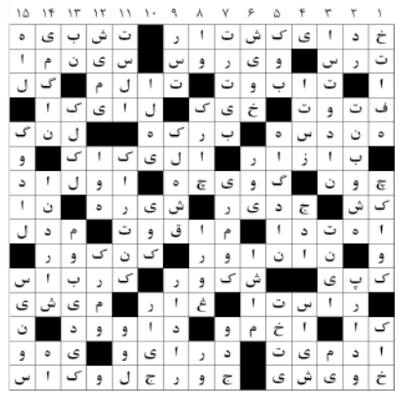
حل جدول ویژه شماره ۶۰۱۹